

**Prezes Rady Ministrów
Donald Tusk
Warszawa**

Szanowny Panie Premierze,

Jako pracownicy, współpracownicy i wolontariusze Fundacji Ośrodka KARTA zwracamy się do Pana o uratowanie organizacji od ponad 40 lat odgrywającej w Polsce kluczową rolę w dokumentowaniu historii XX wieku i kształtowaniu społecznej pamięci.

My, zespół KARTY, głęboko wierzymy w sens naszej pracy i widzimy, jak bardzo potrzebna jest społeczeństwu. Widzimy też, jak łatwo można użyć historii jako broni przeciwko politycznym przeciwnikom i jak łatwo, manipulując historią, skłócić społeczności czy narody.

Historia nie należy ani do historyków, ani do polityków. To przeszłość nas samych i naszych bliskich. Stanowi o naszej tożsamości, dotyka każdego z nas. Metoda KARTY, którą uparcie i konsekwentnie stosujemy w naszej pracy – opieranie się bezpośrednio na źródłach, rozpoznawanie problemu z perspektywy konkretnego człowieka, wielość jednostkowych losów i wysłuchanie wszystkich stron – niejednokrotnie okazywała się kluczem rozbrajającym niszczącą siłę wypaczania historii.

KARTA jest pionierką archiwistyki społecznej – niegdyś byliśmy samotni, dziś w Polsce działa już niemal 800 archiwów społecznych. Jesteśmy prekursorami historii mówionej – kiedy w podziemiu, w warunkach konspiracji osoby z naszego środowiska zaczynały nagrywać relacje ocalałych z „niehumanitarnej ziemi”, nie śniło się jeszcze nikomu, że historia mówiona zagości we wszystkich historycznych instytucjach badawczych i muzeach. Zapoczątkowaliśmy imienną dokumentację losów obywateli polskich represjonowanych w ZSRS i pod okupacją niemiecką – chociaż mówiono nam, że to niewykonalne. Dziś takimi rejestrami chlubią się placówki muzealne i naukowe. Rozumiejąc, że żaden kraj nie jest samotną wyspą i historia często różni sąsiadów, podjęliśmy współpracę z podobnymi nam środowiskami w Rosji („Memoriał”), Ukrainie, Litwie, Czechach, Niemczech i w wielu innych krajach. Przez 20 lat organizowaliśmy konkurs historyczny dla młodzieży „Historia Bliska”, w którego corocznych edycjach kolejne pokolenia samodzielnie badały przeszłość swoich rodzin lub miejscowości. Do tej pory spotykamy w najmniej oczekiwanych miejscach jego dorosłych już uczestników, którzy przyznają, że konkurs był dla nich doświadczeniem formacyjnym.

Dziś Fundacja Ośrodka KARTA to olbrzymie archiwum (1,5 km akt!) zawierające ogrom wiedzy niedostępnej w archiwach państwowych, archiwum tworzone przez ludzi i dla ludzi, ze spuściznami największych postaci polskiego XX wieku i nieznanymi szerzej osobom, które powierzyły nam dokumentację swoich losów. To pół miliona zdjęć i 6 tysięcy nagrań relacji świadków. To wydawnictwo (książki i kwartalnik), z którego wyszły jedne z najważniejszych

świadczeń historii najnowszej naszego kraju. To projekty badawcze i edukacyjne, także międzynarodowe.

KARTA zмага się od dawna z problemami finansowymi, wynikającymi z braku stałego finansowania i balansowania w systemie grantowym. Naszą misję trudno przełożyć jedynie na projekty, a w tym kierunku poszło państwo polskie, regulując współpracę z organizacjami pozarządowymi. W tym roku nie udało nam się zbilansować budżetu. **Ryzyko naszego upadku jest bardzo realne i to nie w nieokreślonej przyszłości, tylko teraz – już.**

A KARTA to my: zespół zapaleńców połączonych gorącą wiarą w sens naszej misji. Pracujemy nadal, mimo że od wielu miesięcy nie otrzymujemy na czas wynagrodzeń. Naszą pracę traktujemy jak obywatelski obowiązek, wkład w budowanie lepszej przyszłości. Dziś zespół tworzą ludzie, którzy pracują tu od początku lub niemal od początku, i ci, którzy dołączyli do nas niedawno. Przez cztery dekady działalności KARTY swoją energię do tego dzieła dołożyły tysiące zaangażowanych osób w różnym wieku i z różnym doświadczeniem.

Nasz upadek będzie zmarnowaniem wielkiego ruchu społecznego, jaki stworzyliśmy wokół KARTY w ciągu ostatnich 42 lat, rozproszeniem doświadczonego i zgranego zespołu. Zniknie miejsce, które inspiruje wiele środowisk w całym kraju i poza jego granicami do pracy nad pamięcią społeczną w taki sposób, by budować porozumienie.

Będzie to osłabienie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Rozumiemy, że odpowiedzialność za obecną sytuację jest także po stronie KARTY. Skupiona na misji, straciła kontrolę nad podstawami ekonomicznymi. Zespół Fundacji otwarty jest na reorganizację, również na zmiany formuły prawnej naszego działania. Profesjonalna organizacja szkoląca sektor pozarządowy udziela nam pomocy w zaplanowaniu i przeprowadzeniu zmian w wewnętrznej strukturze i wzmocnieniu fundraisingu. Ale żeby przeprowadzić tę operację, pacjent musi być żywy.

Profesor Władysław Bartoszewski wielokrotnie powtarzał, że KARTA jest dobrem narodowym. Potrzebujemy natychmiastowej pomocy. Apelujemy do Pana o ratunek!

Z wyrazami szacunku,

Pracownicy, współpracownicy i wolontariusze Fundacji Ośrodka KARTA

Anna Antoniak

Hanna Antos

Justyna Avcı

Przemysław Babś

Jolanta Binicka

Zofia Broła

Magdalena Chabiera

Jan Czempiński

Agnieszka Dębska

Agnieszka Gleb

Wiktoria Godlewska

Łukasz Górka

Marek Grochocki

Albert Grzyb

Katarzyna Januszewska

Jacek Kadaj

Wanda Klenczon

Joanna Kling

Agnieszka Knyt
Magda Kornacka
Remigiusz Korycki
Izabela Kotapska
Agnieszka Kudelka
Karolina Anna Kuta
Ewa Kwiecińska
Łukasz Majewski
Zofia Mazurek
Mariusz Olczyk
Jacek Ostrowski
Agnieszka Piasecka
Karol Płatek
Robert Polkowski

Aleksiej Rogozin
Swietłana Rudowicz
Anna Salikow
Małgorzata Sopyło
Igor Stankevich
Piotr Suwiński
Agnieszka Szczepańska
Dominik Szymański
Ewa Anna Tuźnik
Alexey Vasiliev
Arkadiusz Weiss
Emilia Wileńska-Skwarzec
Miłosz Zarzycki